

Tynset Kommune

Konkurransesgrunnlag

Ombygging Holmenbygget

BOK 0- Del A Kontraktbestemmelser

Oppdragsnr.: 52301335 Dokumentnr.: 01 Versjon: 01
2024-03-19

Oppdragsgiver: Tynset Kommune
Oppdragsgivers kontaktperson: Roar Vingelsgaard
Rådgiver: Norconsult AS, Brutippen 13, NO-2550 Os i Østerdalen

Oppdragsleder: Erlend Vingelen

Andre nøkkelpersoner: Sylwia Jurak – Arkitekt
 Norconsult - Ansvarlig søker
 Norconsult – Konstruksjonsteknikk
 Mads Bakkeng – Ventilasjon
 Mads Bakkeng - Rør
 Tomas Østgårdstrøen – Elektro
 Svein Ola Nygjelten – Brann
 Bjørn Riset Sundberg – Bygningsfysikk

01	2024-03-19	Anbud ut	Ervin	Attil	
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Generelle kontraktsbestemmelser	5
1.1	Varsler og Krav (NS 8405 pkt. 8)	5
1.1.1	Varsler og Krav-NS 8405 pkt. 8	5
1.2	Sikkerhetsstillelse-NS 8405 pkt. 9	5
1.2.1	Entreprenørens sikkerhetsstillelse-NS 8405 pkt. 9.2	5
1.3	Byggherrens sikkerhetsstillelse-NS 8405 pkt. 9.3	5
1.4	Forsikring – NS8405 pkt. 10	5
1.4.1	Entreprenørens plikt til å holde kontraktarbeidet forsikret – NS8405 pkt. 10.1	5
1.5	Forhold på byggeplassen – NS8405 pkt. 12.	6
1.5.1	Lover, offentlige forskrifter og vedtak – NS 8405 pkt. 12.1	6
1.6	Kontroll – prøving mm – NS 8405 pkt. 14	8
1.6.1	Byggherrens rett til å føre kontroll – NS 8405 pkt. 14.1	8
1.7	Fremdrift og samordning – NS 8405 pkt. 18	8
1.7.1	Fremdriftsplan – NS 8405 pkt. 18.1	8
1.8	Endringer – NS 8405 pkt 22	8
1.8.1	Endringsordre – NS 8405 pkt. 22.3	8
1.9	Beregning av vederlagsjustering og fristforlengelse – NS 8405 pkt.25	9
1.10	Generelle betalingsregler – NS 8405 pkt. 29	10
1.11	Overtakelse – NS 8405 pkt. 32	10
1.11.1	Byggherrens rett til å nekte overtakelse – NS 8405 pkt. 32.5	10
1.12	Sluttoppgjør – NS 8405 pkt. 32.5	10
1.12.1	Betaling av slutfaktura. Innsigelser og krav – NS 8405 pkt. 33.2	10
2	Øvrige generelle bestemmelser	11
2.1	Entreprenørens undersøkelsesplikt forut for inngitt tilbud	11
2.2	Kvalitets- og miljøstyring	11
2.3	Forhold til lovgiving og andre forhold som har betydning for gjennomføring av oppdraget	11
2.4	Skatteattest-underentreprenører	11
2.5	Skatter, avgifter og offentlige gebyrer	12
2.6	Ansvar og ansvarsbegrensninger	12
2.7	Publisitet	12

1 Generelle kontraktsbestemmelser

Som generelle kontraktsbestemmelser gjelder NS 8405:2008 – Norsk bygge- og anleggskontrakt (i det følgende "NS 8405"), med de presiseringer og endringer til NS 8405, som er angitt i dette dokumentet. Dersom det er motstrid mellom bestemmelser i dette dokumentet og i NS 8405, skal bestemmelsene i dette dokumentet ha forrang.

1.1 Varsler og Krav (NS 8405 pkt. 8)

1.1.1 Varsler og Krav-NS 8405 pkt. 8

Følgende gjelder i tillegg til pkt. 8, 2. ledd:

Varsler og krav gitt ved e-post til avtalt adresse regnes som skriftlig dersom ikke annet er avtalt.

1.2 Sikkerhetsstillelse-NS 8405 pkt. 9

1.2.1 Entreprenørens sikkerhetsstillelse-NS 8405 pkt. 9.2

Presisering av NS 8405 pkt. 9.2:

Hvis ikke annet er avtalt gjelder det som fremgår av avtaledokumentet og/eller garantidokumentet vedrørende sikkerhetsstillelse og garantier.

1.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse-NS 8405 pkt. 9.3

NS 8405 pkt. 9.3 utgår. Byggherren stiller ikke sikkerhet for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser.

1.4 Forsikring – NS8405 pkt. 10

1.4.1 Entreprenørens plikt til å holde kontraktarbeidet forsikret – NS8405 pkt. 10.1

Følgende gjelder i tillegg til pkt. 10.1:

Forsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele bygget, anlegget og/eller prosjektet er overtatt av byggherren.

Entreprenørens forsikringer skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres med forsikringsbevis. Byggherren plikter ikke å betale avdrag før han har mottatt entreprenørens dokumentasjon.

1.5 Forhold på byggeplassen – NS8405 pkt. 12.

1.5.1 Lover, offentlige forskrifter og vedtak – NS 8405 pkt. 12.1

Supplerende bestemmelser til NS 8405 pkt. 12.1:

12.1.1 Internkontroll og helse, miljø og sikkerhet (HMS), og sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Entreprenøren plikter å ha eller opprette et internkontrollsystem, samt ivareta sine plikter mht. HMS på bygge- og anleggsplassen, iht. de til enhver tid gjeldende lover og regler. Byggherren kan kreve nødvendig dokumentasjon fremlagt og har rett til å foreta revisjon av entreprenørens HMS-system. Ved brudd på ovennevnte plikter har byggherren rett til å stanse arbeidene dersom han anser det nødvendig. Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Med mindre annet er avtalt skal dagmulkten være NOK 5 000,- pr. dag.

12.1.2 Lønns- og arbeidsvilkår

(a) *Generelt*

Entreprenøren erklærer å være innforstått med og forplikter seg til å overholde norsk arbeidsmiljølovgivning, blant annet arbeidsmiljøloven, (jf. LOV 2005-06-17 nr. 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.) og [forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter](#) (jf. forskrift av 8. februar 2008 nr. 112).

Hvis det i løpet av kontraktperioden kommer frem at entreprenøren, eller noen denne er ansvarlig for, ikke følger lovgivningen som vist til, kan dette bli vurdert som vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

Videre forbeholder oppdragsgiver seg rett til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom entreprenøren og eventuell(e) underentreprenør(er) ikke etterlever norsk arbeidsmiljølovgivning.

(b) *Innrapportering av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere*

Entreprenøren plikter å rapportere eventuell bruk av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere i henhold til de til enhver tid gjeldende regler.

(c) *Nærmere om krav til lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter*

1. Krav til entreprenøren og eventuell(e) underentreprenør(er)

(a) På områder som er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren sørge for at ansatte hos denne og eventuell(e) underentreprenør(er) som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldene forskrifter.

(b) På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren sørge for at de samme ansatte har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

(c) Entreprenøren skal ha samme forpliktelser avtalefestet i alle avtaler som omfatter ansatte hos underentreprenør(er) som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten.

2. Administrative bestemmelser og sanksjoner

- (a) Entreprenøren skal på forespørsel og innen tidsfrist satt av oppdragsgiver, beskrive og dokumentere hvordan virksomheten varetar kravene i 1 a) – c), som nevnt ovenfor. Oppdragsgiveren kan kreve rapportering flere ganger i løpet av kontraktperioden.
- (b) Oppdragsgiver, inkludert eksterne kontrollører engasjert av oppdragsgiver, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos entreprenøren, hos eventuell(e) underentreprenør(er), og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres. En eventuell stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personalsystemer.
- (c) Oppdragsgiver og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om opplysningene. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet, ei heller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.
- (d) Hvis entreprenøren eller eventuell(e) underentreprenør(er) får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal entreprenøren uten opphold informere oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Hvis entreprenøren eller underentreprenøren(e) ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet. Dagmulkten påløper automatisk og skal, med mindre annet er avtalt, være NOK 5 000 pr. dag.
- (e) Hvis entreprenøren i sin oppfølging av eventuell(e) underentreprenør(er) finner at det ikke er samsvar mellom kravene i punkt 1 a) – c) og praksis eller dersom det oppdages brudd på kravene i punkt 1 a) – c) hos underentreprenøren, skal entreprenøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og sørge for at de blir rettet innen den frist oppdragsgiver setter. Hvis forholdene ikke utbedres innen fristen, vil dette bli ansett som mislighold som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet. Ved alvorlige brudd som medfører fare for ansattes liv og helse, ved gjentatte brudd eller ved avtalt maksimalt antall dager med dagmulkt, anses det som vesentlig mislighold som gir oppdragsgiver rett til å heve kontrakten.

3. Endringer i lønns- og prisnivå

Endring(er) i lønns- eller prisnivået eller satser for sosiale utgifter etter at kontrakten er inngått, er ikke gjenstand for særskilt prisregulering, men er i tilfelle inkludert i det som ellers løpende betales av oppdragsgiveren til generalentreprenøren i samsvar med denne kontrakten.

Generalentreprenøren skal holde oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav knyttet til manglende betaling av lønn og andre ytelser knyttet til arbeidsforhold for egne ansatte eller innleide.

Det samme gjelder for generalentreprenørens eventuelle underentreprenør(er).

12.1.3 Avfallshåndtering

Entreprenøren skal iverksette tiltak for å sikre korrekt håndtering av avfall som oppstår under anleggsperioden, i henhold til gjeldende regelverk. Entreprenøren skal sørge for kildesortering av byggeavfall. I tillegg skal entreprenøren iverksette tiltak for å minimalisere avfallsmengden som oppstår i byggeperioden.

Hvis entreprenøren er norsk (merverdiavgiftregisteret i Norge) og benytter emballasje, skal det senest ved kontraktsinngåelse fremlegges dokumentasjon for at entreprenøren er medlem i en returordning eller oppfylder forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende returordning).

1.6 Kontroll – prøving mm – NS 8405 pkt. 14

1.6.1 Byggherrens rett til å føre kontroll – NS 8405 pkt. 14.1

Følgende gjelder i tillegg til NS 8405 pkt. 14.1:

Byggherren, eller den som er bemyndiget av byggherren, skal ha rett til innsyn i:

- a) entreprenørens kvalitetsplan
- b) utførelsen av kontraktarbeidet som er nødvendig for å ferdigstille kontraktsgjenstanden
- c) produksjonsprosessen
- d) de deler av entreprenørens styringssystemer for øvrig (f.eks. for økonomi, HMS og regnskap), som kan ha betydning for entreprenørens oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter blant annet revisjon og verifikasjon, inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Entreprenøren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted. Entreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos entreprenørens direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for entreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor byggherren. Byggherrens utøvelse av kontroll og innsynsrett fritar ikke generalentreprenøren fra hans ansvar for korrekt kontraktoppfyllelse.

1.7 Fremdrift og samordning – NS 8405 pkt. 18

1.7.1 Fremdriftsplan – NS 8405 pkt. 18.1

Følgende gjelder i tillegg til NS 8405 18.2:

Entreprenørens fremdriftsplan skal følge de tidsfrister som er angitt i fremdriftsplanen som følger av kontrakten. Videre skal entreprenøren følge opp månedlig SHA-Ytre Miljø og perioderapportering iht. fremdriftsplanen og rapportmaler som byggherren bestemmer.

1.8 Endringer – NS 8405 pkt 22

1.8.1 Endringsordre – NS 8405 pkt. 22.3

Følgende gjelder i tillegg til NS 8405 pkt. 22.3:

Endringsarbeid skal være skriftlig bestilt før de settes i gang. Arbeid som ikke er bestilt vil ikke bli honorert.

Faktura med attesterte timelister og attesterte bilag for materialer, utført arbeid, transport etc. sendes byggherren gjennom byggelederen senest 20 hverdager etter at det respektive arbeidet er utført.

Dersom et tilleggsarbeid må utføres med en gang og oppgjørsformen ikke er avtalt, skal dette behandles som regnings arbeid inntil avtale er inngått. Uansett skal alt tilleggsarbeid godkjennes av byggherren på forhånd.

Endringer utløses av en endringsmelding som skal godkjennes av byggeleder. Entreprenøren skal utarbeide en egen endringsfaktura hver måned. Grunnlaget for fakturaen er den aktuelle månedens godkjente endringsmeldinger.

Beregning av tid ved regningsarbeidet skal ikke omfatte reisetid til/fra anleggsstedet.

1.9 Beregning av vederlagsjustering og fristforlengelse – NS 8405 pkt.25

Som tillegg til NS 8405 pkt. 25 gjelder:

Regulering i uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8405 pkt 25.2 ikke overstiger 15% av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 15% av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$V = \frac{0,5 \times A \times (B - 1,15 \times C)}{C}$$

V = vederlagets størrelse

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva .

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva.

C = opprinnelig kontraktbeløp (kontraktssum eks mva.)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva. (B), skal det ikke tas hensyn til:

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entrepris/leverandør kontrakter,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift, og
- kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, skal ikke lønns- og pris reguleres i løpet av byggetiden.

Regulering ved forlengt byggetid:

Har entreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8405 pkt. 24.1, jf. 24.5, skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$V = \frac{0,05 \times K \times (T2 - T1 - 6)}{T2}$$

V = vederlagets størrelse

K = kontraktsum.

T1 = opprinnelig byggetid i hverdager

T2 = ny avtalt byggetid (opprinnelig byggetid + omforent fristforlengelse) i hverdager.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, skal ikke lønns- og pris reguleres i løpet av byggetiden.

1.10 Generelle betalingsregler – NS 8405 pkt. 29

Som tillegg til NS 8405 pkt. 29 gjelder:

De bestemmelser som fremgår av kontraktens vederlagsbestemmelser, samt følgende:

Fakturaer til byggherren skal spesifiseres og dokumenteres slik at byggherren ut fra disse skal kunne kontrollere at faktureringen er korrekt. Byggherren kan stille krav til fakturaens nærmere innhold.

Fakturaen skal uansett inneholde:

- kontraktens navn;
- henvisning til byggherrens kontrakts nummer;
- fakturatype;
- dokumentasjon på at angjeldende betalingsmilepæl er nådd
- dokumentasjon på eventuelle endringer og/eller tilleggsbestillinger med godkjenning fra byggherren
- dokumentasjon på utførte tjenester og leveranser gjennom arbeidssedler/timelister

Kun korrekt utfylte fakturaer sendt adresse som oppgitt av byggherren utløser betalingsplikt for byggherren. Byggherren kan stille krav om at det benyttes elektronisk faktura. Betaling av faktura innebærer ingen godkjenning av grunnlaget for fakturaen eller kravets størrelse.

Det skal foretas avregning for utført oppdrag pr. måned, med mindre partene avtaler annet.

Dersom entreprenøren blir klar over at det kan bli tale om overskridelse av det opprinnelige avtalte vederlaget (kontraktssummen, jf. NS 8405 pkt. 2.8) som entreprenøren mener at byggherren må dekke hele eller deler av, skal entreprenøren, uten ugrunnet opphold, varsle skriftlig om dette slik at partene, så fort som mulig, kan avklare bakgrunn for overskridelsen og enes om en hensiktsmessig videre oppfølging for begge parter. Unnlater entreprenøren å fremsette varsel som her angitt, kan han ikke senere kreve dekket eventuelle overskridelser utover det byggherren åpenbart måtte ha påregnet.

1.11 Overtakelse – NS 8405 pkt. 32

1.11.1 Byggherrens rett til å nekte overtakelse – NS 8405 pkt. 32.5

I tillegg til NS 8405 pkt. 32.5 gjelder følgende:

Byggherren kan nekte overtakelse dersom den avtalte sluttdokumentasjonen ikke er levert i rimelig tid for gjennomgang før overtakelsesforretning. Rimelig tid regnes normalt som 14 hverdager.

1.12 Sluttoppgjør – NS 8405 pkt. 32.5

1.12.1 Betaling av sluttfaktura. Innsigelser og krav – NS 8405 pkt. 33.2

I tillegg til NS 8405 pkt. 33.2 gjelder følgende: Ved sluttoppgjør har byggherren rett til å holde tilbake et beløp til dekning av arbeider som ved overtakelsesforretningen er blitt protokollert som ikke utført eller mangelfullt utført. Tilbakeholdt beløp blir ikke utbetalt før alle gjenstående arbeider er utført og påpekte mangler er rettet og godkjent av byggherren.

2 Øvrige generelle bestemmelser

2.1 Entreprenørens undersøkelsesplikt forut for inngitt tilbud

Det er entreprenørens eget ansvar å ha gjort seg kjent med forhold som kan ha betydning for utførelsen av kontrakten.

Byggherren er ikke forpliktet til å gi kompensasjon i form av betaling og/eller tid, eller innrømme andre kontraktendringer pga. forhold som entreprenøren i forbindelse med tilbudsarbeidet kunne eller burde ha blitt klar over før innlevering av tilbudet.

Entreprenøren skal etter kontraktsinngåelse løpende gjøre seg kjent med forhold som kan ha betydning for kontraktoppfyllelsen, og uten ugrunnet opphold skriftlig varsle byggherren om forhold som entreprenøren oppfatter at kan ha betydning for kontraktgjennomføringen. Unnlater entreprenøren å oppfylle sin varslingsplikt som her angitt, har entreprenøren ikke rett til senere å påberope angjeldende forhold som grunnlag for endring av kontrakten og/eller kompensasjon fra byggherren.

2.2 Kvalitets- og miljøstyring

Entreprenøren skal ha en tilfredsstillende kvalitetsplan som er tilpasset oppdragets art og omfang. Entreprenøren skal utarbeide en kvalitetsplan for oppdraget basert på relevante deler av NS-EN ISO 9001:2008 "Systemer for kvalitetsstyring". Kvalitetsplanen skal blant annet inneholde prosedyrer som ivaretar forebyggende arbeid for å unngå avvik, for å avdekke avvik og for å lukke avvik i grensesnittaktiviteter med andre entreprenører. Videre skal entreprenøren etablere system for miljøledelse for oppdraget basert på relevante bestemmelser i NS-EN-ISO 14001:2004 pkt. 4 "Krav til miljøstyringssystem", eller tilsvarende krav i andre miljøstandarder.

2.3 Forhold til lovgiving og andre forhold som har betydning for gjennomføring av oppdraget

Entreprenøren skal ha oversikt over og følge den til enhver tid gjeldende lovgiving og det regelverk som har relevans for gjennomføringen av oppdraget, både for entreprenøren selv og for det formål byggherren har med oppdraget og det ansvar byggherren har.

Alt arbeid som utføres i forbindelse med oppdraget, må utføres slik at myndighetskrav oppfylles.

Entreprenøren garanterer for, til enhver tid, å ha nødvendig ansvarsrett i samsvar med reglene i, og i medhold, av plan- og bygningslovgivningen. Manglede kompetanse som her vist til for oppdragstageren, vil være å anse som vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

2.4 Skatteattest-underentreprenører

Generalentreprenøren skal kreve skatteattester i alle underliggende entrepriseforhold. Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattester gir byggherren rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende firma med underentreprenør som kan fremlegge skatteattester.

2.5 Skatter, avgifter og offentlige gebyrer

Bestemmelsene i dette punktet omfatter ikke ordinær norsk merverdiavgift som på vanlig måte skal tillegges ved fakturering av tjenester utført i Norge. Entreprenøren skal for øvrig selv dekke alle skatter, avgifter, og offentlige gebyrer som er ilignet eller pålagt eller fastsatt av offentlige myndigheter, og som har tilknytning til gjennomføringen av denne kontrakten.

Entreprenøren skal også sørge for løpende rapportering til offentlige skatte- og avgiftsmyndigheter i samsvar med det til enhver tid gjeldende lovverk. Tilsvarende rapporteringsplikt gjelder også i nødvendig utstrekning til tollmyndigheter.

Endring(er) i skatter, avgifter eller gebyrer er ikke gjenstand for særskilt prisregulering.

Entreprenøren skal holde byggherren skadesløs for ethvert krav knyttet til manglende betaling av skatter, avgifter og gebyrer, samt krav knyttet til manglende rapportering som nevnt ovenfor. Det samme gjelder for entreprenørens eventuelle kontraktsmedhjelpere eller andre kontraktsmedhjelpere som entreprenøren benytter.

2.6 Ansvar og ansvarsbegrensninger

Ingen av partene svarer for den annen parts indirekte tap i forbindelse med oppfyllelsen av kontrakten. Dette gjelder uten hensyn til ansvarsbetingende forhold i noen form, unntatt ved utvist forsett eller grov uaktsomhet. Indirekte tap etter denne bestemmelsen omfatter, men er ikke begrenset til: tapt inntekt, tapt fortjeneste, tap forårsaket av forurensning og tapt produksjon.

Uten hensyn til det som ellers følger av kontrakten, skal partene også holde hverandre skadesløs for personskade eller tap av menneskeliv for medarbeidere hos de respektive parter, inkl. hos underentreprenører/kontraktsmedhjelpere, enten disse er ansatte eller tilknyttet vedkommende part på annen måte.

2.7 Publisitet

Entreprenøren skal innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra byggherren dersom han ønsker å gi offentligheten informasjon om avtalen utover å oppgi oppdraget som generell referanse. Partene skal ellers samarbeide om eventuelle felles meddelelser til allmennheten der dette måtte være naturlig.

2.8 Språk

Prosjekt- og anleggsleder skal beherske skandinavisk språk muntlig og skriftlig. Manglende oppfyllelse av dette kravet anses som mislighold som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet. Dagmulkten påløper automatisk og skal, med mindre annet er avtalt, være NOK 5 000 pr. dag.